

Yaralanmalı Trafik Kazası Emsal Yargıtay Kararları

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi Esas No. 2016/15844 Karar No. 2019/7502

Karar Tarihi. 13.6.2019

Davacı vekili, 22.09.2014 tarihinde davacının yolcu olduğu aracın karıştığı tek taraflı trafik kazasında davacının yaralandığını belirterek, aracın trafik sigortacından ve yolbakımını yapmayan Kanalizasyon ve Su İdaresi Genel Müdürlüğü karşı, fazlaya dair hakkını saklı tutmak kaydıyla 10.000,00 TL maluliyetine ilişkin zararının tahsilini talep etmiş, ıslah dilekçesi ile maddi tazminat talebini 110.266,43 TL'ye yükseltmiş, 50.000,00 TL manevi tazminat talep etmiştir. Davalılar, davanın reddine karar verilmesini savunmuştur.

Mahkemece, iddia, savunma, toplanan delillere ve benimsenen bilirkişi raporuna göre; davanın kısmen kabulüyle maddi tazminat yönünden: 110.266,43TL maddi tazminatın davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine, davalı Hatay Büyükşehir Belediyesi yönünden olay tarihinden (22.09.2014) itibaren, diğer davalı ... yönünden dava tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesine, manevi tazminat yönünden, 20.000,00TL manevi tazminatın olay tarihinden (22.09.2014) itibaren yasal faizi ile birlikte davalı Hatay Büyükşehir Belediyesinden alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine karar verilmiş; hüküm, davalı ... vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi Karar No. 2016/2661

Davanın ilişiği trafik kazasından kaynaklanan zarar tazminatlarıdır (iş göremezlik ve SGK tarafından karşılanmayan tedavi masrafları). Tazminat hükmedilen davalı taraf kazada %100 kusurlu bulunmuştur. Kusurlu bulunan ise ZMSS şirketi ticari kamyonudur. Davacının vekili dilekçesinde tazminatın ticari faiziyle tahsilini talep etmiştir. Zarar veren davalı taraf aracın ticari kamyon olmasından dolayı ticari avans faizine karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu biçimde yasal faize hüküm hukuka aykırıdır.

T.C. YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ E. 2015/9226 K. 2018/8291 T. 27.9.2018

* TRAFİK KAZASI SEBEBİYLE MADDİ VE MANEVİ TAZMİNAT (Davacılar Murisi ile Birlikte Birçok Kişinin Öldüğü Olayda Ceza Zamanaşımı Süresinin Kaza Tarihi de Gözetilerek 765 Sayılı TCK'nın 455/2 ve 102/3 Maddelerine Göre 10 Yıl Olduğunun Belirtildiği - Kaza Tarihinden İtibaren Dava Tarihine Kadar Uzamış Zamanaşımı Süresi Dolmadığından İşin Esasına Girilerek Karar Vermek Gerektiği)

* DESTEK TAZMİNATI TALEBİ (Eylemin Ceza Kanununa Göre Suç Sayıldığı Hallerde Ceza Kanununda Öngörülen Daha Uzun Zamanaşımı Süresinin Tazminat Talebi ile Açılacak Davalar İçin de Geçerli Olacağına Belirtildiği - 2918 S.K.'da Öngörülen 2 Yıllık Zamanaşımı Süresinin Geçmiş Olduğu Gereğiyle Talebin Zamanaşımına Uğradığına Hükmedilmesinin İsabetsiz Olduğu)

* UZAMIŞ ZAMANAŞIMI (Trafik Kazası Sebebi ile Ölüme Dayalı Maddi ve Manevi Tazminat İstemi - Davanın Cezayı Gerektiren Bir Fiilden Doğduğu ve Ceza Kanununda Fiil İçin Daha Uzun Bir Zaman Aşımı Süresi Öngörüldüğü Hallerde Bu Sürenin Maddi Tazminat Talepleri İçin de Geçerli Olacağına Belirtildiği/ Destek Tazminatı Talebinin Zamanaşımına Uğradığı Değerlendirmesinin Yanlış Olduğu)

* MANEVİ TAZMİNAT (Davalı Karşı Araç Sürücüsüne Karşı Açılan Manevi Tazminat Davasının Tamamının Reddine Karar Verilmiş Olmasına Rağmen AAÜT 10/3 Maddesine Aykırı Olacak Şekilde Nispi Vekalet Ücretine Hükmedilmesinin Bozma Sebebi Olduğu - Trafik Kazasından Kaynaklanan Ölüme Dayalı Tazminat Talebi)

* VEKALET ÜCRETİ (Davacının Trafik Kazası Sebebiyle Davalıya Yönelttiği Maddi ve Manevi Tazminat Taleplerinin Tümünden Reddedildiğinin Anlaşıldığı - Davalı Lehine Karar Tarihi İtibari ile Yürürlükte Bulunan AAÜT Uyarınca Vekalet Ücretine Hükmedilmesi Gereğinin Gözetilmemesinin Bozmayı Gerektirdiği - Manevi Tazminat Talebinin Reddi ile Nispi Ücrete Hükmedilmesinin Hatalı Olduğu) 765/m.102,455 818/m.41,60 2918/m.109 6098/m.49,72

ÖZET : Dava, trafik kazası sebebi ile ölüme dayalı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Davacılar murisinin öldüğü ve birçok ölüm ve yaralanmanın olduğu olayın tarihi itibarıyla ceza zamanaşımı süresi 765 Sayılı TCK'nın 455/2 ve 102/3 maddelerine göre 10 yıl olup kaza tarihinden itibaren dava tarihine kadar uzamış zamanaşımı süresi olan 10 yıllık zamanaşımı süresinin dolmadığı dikkate alınmak suretiyle işin esasına girilip karar vermek gerekirken 2918 S.K.'da öngörülen 2 yıllık zamanaşımı süresinin geçmiş olduğu gerekçesiyle destek tazminatı talebinin zamanaşımına uğradığına dair yanılığın değerlendirme ile karar verilmesi ve davalı karşı araç sürücüsüne karşı açılan manevi tazminat davasının tamamının reddine karar verilmiş olmasına rağmen nispi vekalet ücreti hükmedilmesi,

Davacının davalı şirkete yöneltmiş olduğu maddi ve manevi tazminat talepleri tümünden reddedilmiş olmasına göre yargılama sırasında vekille temsil edilen davalı lehine karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan AAÜT maddelerine uygun olacak şekilde vekalet ücreti hükmedilmesi gereğinin gözetilmemesi bozmayı gerektirmiştir.

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda verilen hüküm davacılar ve ... Ltd. Şti vekilince temyiz edilmiş, diğer davalı vekilince de cevap dilekçesiyle duruşma talep edilmiş olmakla duruşma için tayin edilen 25.09.2018 Salı günü davacılar vekili ile davalı vekili geldiler. Diğer davalılar tarafından gelen olmadı. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan tarafların vekilleri dinlendikten sonra vaktin darlığından dolayı işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmış olup dosya incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Davacılar vekili, 10.11.2003 tarihinde davalı şirkete ait diğer davalının sevk ve idaresindeki kamyon ile davacılarından eşi, diğerinin kardeşi, diğer davacıların babası olan murisin kullandığı otobüsün karıştığı çift taraflı trafik kazasında destek sürücünün vefat ettiğini, davacı eş ve çocuk S.'in ölenin desteğinden yoksun kaldığını, tüm davacıların manevi zarar gördüğünü ileri sürerek davacı eş için 8.000,00 TL maddi, çocuk için 2.000,00 TL maddi olmak üzere toplam 10.000,00 TL maddi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal

faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini, eş için 30.000,00 TL, çocuklar için 25.000,00'er TL kardeş N. için 20.000,00 TL olmak üzere toplam 125.000,00 TL manevi tazminatın ise olay tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalı ve diğer davalı ... Ltd. Şti'nden müştereken ve müteselsilen tahsilini istemiştir.

Davalılar vekilleri, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, iddia, savunma ve toplanan kanıtlara göre; desteğinin trafik kazasında tam kusurlu olması sebebiyle davalı araç maliki olarak dava açılan ... Ltd. Şti'nin aracın maliki olmadığına yönelik itirazı incelenmeksizin, hem bu şirketten hem de karşı araç sürücüsü olan kişiden, hem de aracın trafik sigortacısı olan davalı sigorta şirketinden destek tazminatı ve manevi tazminat istenemeyeceğinden bu hususa dair olarak açılan maddi ve manevi tazminat davasının esastan, davacıların üçüncü kişi konumunda olduklarını iddia edip davalı sigorta şirketine karşı açtıkları destekten yoksun kalma tazminatına yönelik talepleri ise zamanaşımına uğradığından bu sebeple reddine karar verilmiş; hüküm, davacılar vekili ile davalı ... Şti. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1-)Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacılar vekilinin aşağıdaki bent kapsamı dışında kalan ve yerinde görülmeyen sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2-)Dava, trafik kazası sebebi ile ölüme dayalı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 41. maddesinde (6098 Sayılı TBK'nun 49. md.) haksız fiil tanımlanmış, 60. maddesinde de (TBK'nun değişik 72. md.) haksız fiilden zarar görenin bundan kaynaklanan zararının tazmini istemiyle açacağı davaların zararı ve faili öğrendiği tarihten itibaren 1 yıl ve herhalde haksız fiil tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresine (TBK'nun 72. maddesinde 2 ve 10 yıllık zamanaşımı süreleri öngörülmüştür) tabi bulunduğu belirtilmiştir.

Buna karşılık 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 109/1 maddesinde; motorlu araç kazalarından doğan maddi zararların tazminine dair talepler için, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak 2 yıl ve herhalde kaza gününden başlayarak 10 yıllık zamanaşımı süresi öngörülmüştür. Maddenin özellikle 2. fıkrasında "dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğarsa" ifadesi ile kanun koyucu, taraf ayrımı yapmaksızın (davacı, davalı veya dava dışı üçüncü kişi) fiil cezayı gerektiriyor ise uzamış ceza zamanaşımının uygulanacağını benimsemiştir. Görüldüğü gibi, BK'nun 60. ve 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 109/2. maddesindeki düzenlemeler, zamanaşımı süresinin başlangıcı yönünden birbirine paraleldir. Aralarındaki tek fark, zamanaşımı süresinin trafik kazalarından doğan tazminat talepleri bakımından 1 yıl yerine, 2 yıl olarak öngörülmesidir. (TBK'nun 72. maddesiyle bu konuda da paralellik sağlanmıştır.) 2918 Sayılı Kanun'un anılan madde hükmünde gözden kaçırılmaması gereken husus, ceza kanununda öngörülen daha uzun zamanaşımı süresinin tazminat talebi ile açılacak davalar için de geçerli olabilmesinin, sadece eylemin ceza kanununa göre suç sayılması koşuluna bağlanmış bulunmasıdır. Bu düzenlemenin iki ayrı sonucu bulunmaktadır. Söz konusu yasa hükmü, ceza zamanaşımının uygulanabilmesi için sadece eylemin aynı zamanda bir suç oluşturmasını yeterli görmekte; bunun dışında fail hakkında mahkumiyet kararıyla sonuçlanmış bir ceza davasının varlığı

hatta böyle bir ceza davasının açılması ya da zarar görenin o davada tazminat yönünden bir talepte bulunmuş olması koşulu aranmamaktadır.

Açıklanan ilkeler ışığında somut olaya bakıldığında; davaya konu trafik kazası 10.11.2003 tarihinde gerçekleşmiştir. Davacılar murisinin öldüğü ve birçok ölüm ve yaralanmanın olduğu olayda ceza zamanaşımı süresi 765 Sayılı TCK'nın 455/2 ve 102/3 maddelerine göre 10 yıldır. Dava 25.06.2013 tarihinde açılmıştır. 765 Sayılı TCK'nın 455/2 ve 102/3.maddesine göre kaza tarihi olan 10.11.2003 tarihinden itibaren dava tarihi 25.06.2013 tarihine kadar uzamış zamanaşımı süresi olan 10 yıllık süre dolmamıştır.

Bu hale göre zamanaşımı süresinin dolmadığı dikkate alınmak suretiyle işin esasına girilip, tarafların delilleri toplanıp, sonucuna göre bir karar vermek gerekirken yazılı şekilde 2918 Sayılı Kanunun 109/1. maddesinde öngörülen 2 yıllık zamanaşımı süresinin olay tarihinden dava tarihine kadar geçmiş olduğu, aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen uzamış zamanaşımı süresinin de iş bu davada uygulanması mümkün olmadığı gerekçesiyle destek tazminatı talebinin zamanaşımına uğradığına dair yanılığın değerlendirilmesi ile karar verilmesi doğru görülmemiştir.

3-)Karar tarihi itibari ile yürürlükte bulunan 2014 yılı AAÜT "Manevi Tazminat Davalarında Ücret" başlıklı 10/3. maddesi; " Bu davaların tamamının reddi durumunda avukatlık ücreti, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre hükmolunur. " hükmünü amirdir. Davalı karşı araç sürücüsü A.'ya karşı açılan manevi tazminat davasının tamamının reddine karar verilmiş olmasına rağmen AAÜT 10/3 maddesine aykırı olacak şekilde nispi vekalet ücreti hükmedilmesi hatalı olmuştur.

4-)Davalı ... Şti. vekilinin temyiz itirazları incelemesine gelince,

Davacı taraf, maddi tazminatı tüm davalılardan, manevi tazminatı davalı karşı araç işleteni şirket ve sürücüsünden istemiş, davalı karşı araç işleteni şirket hakkında maddi ve manevi tazminat talepleri tümünden reddedilmiştir. O halde, davacı yanın davalı ... Şti.'ne yönelmiş olduğu maddi ve manevi tazminat talepleri tümünden reddedilmiş olmasına göre yargılama sırasında vekille temsil edilen davalı ... Şti. lehine karar tarihi itibari ile yürürlükte bulunan 2014 yılı AAÜT maddelerine uygun olacak şekilde vekalet ücreti hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olmuştur.

SONUÇ : Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davacılar vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, (2) ve (3) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davacılar vekilinin, (4) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davalı Şirket vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA, 1.630,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak duruşmada vekille temsil olunan davacılar verilmesine, duruşmada vekille temsil olunmayan davalı Şirket yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına, peşin alınan harcın istenmesi halinde temyiz eden davacılar ve davalı ... Nak. Ltd. Şti'ne iadesine 27.09.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 4. HD. 8.7.2004, 8160/9209

Davacı trafik kazası nedeniyle yaralanmış, bu yaralanma karşılığı manevi zararının da hüküm altına alınmasını istemiştir. Yerel mahkemece manevi tazminat yönünden dava

ispatlanamadığından red kararı verilmiştir. Somut olayda davacının, davalının kusurlu eylemi sonucunda 3 gün iş ve gücünden yoksun kalacak biçimde yaralandığı ceza mahkemesi kararı ile sabittir. Davacının bu yaralanma nedeniyle ruh ve vücut bütünlüğünün bozulduğu, bu yüzden de davanın yasal dayanağı olan BK. 47 maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiğinin kabulü gerekir. O halde davacıya bu yaralanması nedeniyle uygun bir miktar manevi tazminat takdiri gerekirken yazılı gerekçeyle bu kalem isteminin reddi usul ve yasaya aykırı olup bozulması gerekmiştir